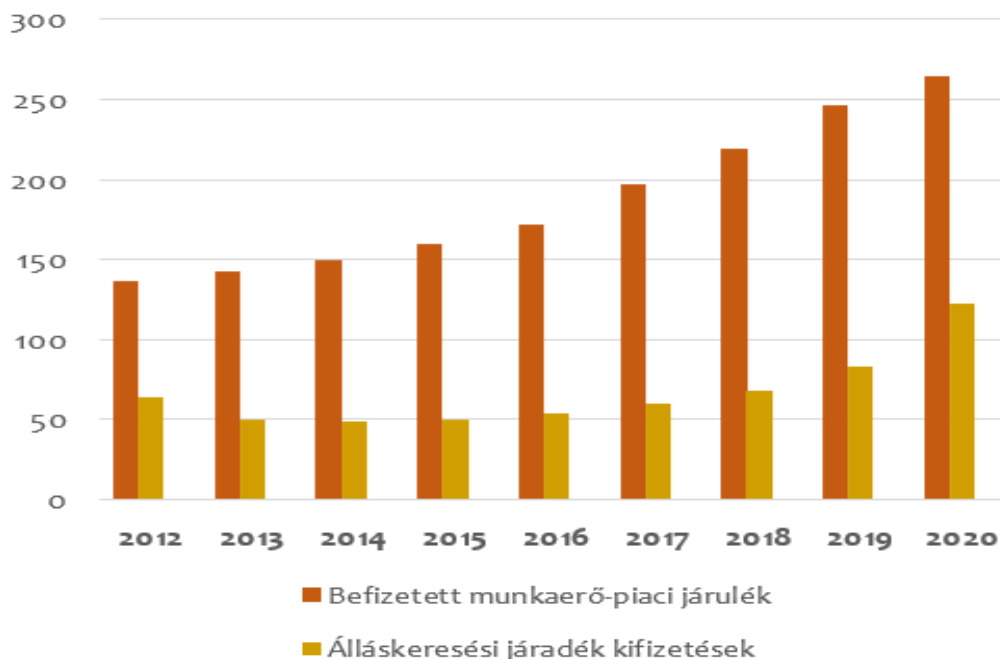

Szűkmarkú-e a kormány a munkanélküliek megsegítésében?

A koronavírus járvány a hazai munkanélküli ellátási rendszer sok hiányosságát felfedte. Minden magyar munkavállaló a bruttó bérének másfél százalékát munkaerő-piaci járulékként fizeti be a költségvetésbe, saját munkanélkülivé válásának esetére, hogy ellátást kaphasson.¹ Az igen rövid, 3 hónapos álláskeresési járadékra minden, korábban legalább egy év munkaviszonnal rendelkező munkanélküli jogosult.² **Az ellátás minimális összege a korábbi bruttó bér 60%-a, de nem több mint a minimálbér, tehát 2020-ban legfeljebb 161 ezer Ft-ot kaphattak támogatásként az álláskeresők havonta, összesen pedig maximum 483 ezer Ft-ot.** Ezt követően a megélhetés töredékét sem fedező, 23 ezer Ft-os szociális támogatás illeti meg azokat, akik nem találtak állást, ennek összege 2010 óta nem változott.³ Álláskeresési járadékhoz 2020 végén 78 ezer, szociális ellátáshoz pedig 72 ezer álláskereső jutott, miközben **141 ezer munkanélküli semmilyen támogatást nem kapott.**⁴ Másik lehetőség támogatás szerzésére a közfoglalkoztatásban való „ideiglenes” elhelyezkedés, a minimálbér közel feléért, ami 2020-ban havi bruttó 82 ezer Ft-ot jelentett.

Munkaerő-piaci járulékokból származó bevétel és az ebből munkanélküli ellátásokra kifizetett összegek alakulása 2012 és 2020 között (milliárd forint)

Forrás: KSH és az Államkincstár adataiból GKI számítás

¹A járulékokat 2020 július 1.-től egykulcsos „társadalombiztosítási járulék” -ként egybe olvasztották, aminek mértéke 18,5%, a járulékok összege viszont nem változott: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1900122.tv>

²<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99100004.tv>

³<http://kormanyablak.hu/hu/feladatkorok/100/JEGYZo1103>

⁴https://nfsz.munka.hu/nfsz/document/1/3/6/1/doc_url/nfsz_havi_reszletes_adatok_2020_12.pdf

A befizetett 1,5%-os munkaerő-piaci járulékból 2012 és 2020 között 600 milliárd Ft került munkanélküli ellátásra, így **2021-re az államháztartásnak 1,1 ezer milliárd Ft-os többlete származott a munkanélküliek ellátására befizetett járulékokból.** Ez azt jelenti, hogy 2020-ban a többletből **az összes akkori álláskereső teljes éves ellátását lehetett volna finanszírozni az addigi szabályok mellett, és még mindig több évre elegendő támogatási összeg maradt volna az államkasszában.**

Ha az álláskeresők foglalkoztatásba való visszakerülését segítő közmunka programot is a munkaerő-piaci járulékokból fizetendőnek tekintjük, akkor a közmunkások bérének kifizetése mellett (az uniós programokkal is számolva) is 70 milliárd Ft-os többlete maradt az államnak 2020-ra. **Ez a három hónapos helyett akár egy vészhelyzeti 5 hónapos támogatási időszakot is lehetővé tett volna az újonnan munkanélküli ellátásban részesülőknél.** Ehelyett ez a 70 milliárdos többlet 2021-re 124 milliárdra duzzadt.

A kormányzat tehát nem csak szűkmarkú a munkanélküli támogatásokkal, de **a közmunka program keretein belül, ami a hosszabb ideig munkanélkülivé vált személyeknek biztosítana foglalkoztatást, csupán a minimálbér feléért nyújt „megélhetést”.** A közmunka program nem képes hosszútávú megoldást nyújtani a foglalkoztatásból kiesettek nagy többsége számára, a legtöbben „beleragadnak” a programba. Ezzel a hazai munkanélküliség valódi mértékét inkább csak elrejteti és a foglalkoztatásból kiszorult személyeket pedig a társadalmi periférián tartja. **Nagyobb szükség volna egy átfogóbb szociális támogatási rendszerre, ami a jelenlegi három hónapos támogatási időn túl is kellő támogatást nyújt az álláskeresőknek a foglalkoztatásba való visszatérésig.**

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092 Budapest, Ráday u. 42-44. Telefon: 06-1-318-1271; E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Molnár László, molnar.laszlo@gki.hu, +36-30-577-0832

Hannya Omar, hannya.omar@gki.hu +36-70-425-7261